



ข่าวสาร ด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ



ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒๓๐ ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒



การจัดการยาหมดอายุจากบ้านเรือนประชาชน



“ยา” ถือเป็นสารเคมีประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการควบคุมและกำจัดอย่างถูกต้อง เมื่อยาหมดอายุที่ไม่ใช้แล้ว ถูกทิ้งลงในสิ่งแวดล้อมและทำให้เกิดการตกค้าง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งต่อประชาชนและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ได้ เช่น

- 🔴 ปัญหาเชื้อดื้อยา จากการตกค้างของยาปฏิชีวนะ
- 🔴 ส่งผลต่อการทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ จากยาฮอร์โมน อาจมีผลต่อระบบสืบพันธุ์
- 🔴 ส่งผลต่อการพัฒนาของตัวอ่อน จากยากลุ่มที่มีอันตรายต่อทารกในครรภ์
- 🔴 ส่งผลต่อภูมิคุ้มกัน จากยาที่มีผลกดภูมิคุ้มกัน

ปัญหาต่อการสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำ จากการตกค้างของยาฮอร์โมนพวกเอสโตรเจนสังเคราะห์ในแหล่งน้ำ สามารถยับยั้งการสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพศของปลาตัวผู้ให้มีลักษณะของเพศเมีย

วิธีการป้องกันการปนเปื้อนของยาจากบ้านเรือนประชาชนสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อบริการสิ่งแวดล้อมที่ดีสามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

- ✅ ไม่ทิ้งยารวมทั้งภาชนะบรรจุลงไปในถังขยะทั่วไป เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และป้องกันเด็กเล็กหรือสัตว์เลี้ยงนำมารับประทาน ซึ่งอาจส่งผลเสียอย่างร้ายแรงต่อเด็กและสัตว์เลี้ยงได้
- ✅ ไม่ทิ้งยาลงในชักโครก ในระบบบำบัดน้ำเสีย หรือท่อระบายน้ำทิ้ง เนื่องจากยาบางประเภทสามารถตกค้างยาวนานในแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งส่งผลเสียต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม และอาจปนเปื้อนมาสู่คนผ่านการหมุนเวียนน้ำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาสำหรับการอุปโภค บริโภคได้
- ✅ ไม่ทิ้งยาในแหล่งน้ำสาธารณะต่างๆ เช่น ลำคลอง หนอง บึง ซึ่งอาจส่งผลต่อสัตว์ หรือคนที่นำน้ำจากแหล่งน้ำดังกล่าวมาใช้อุปโภค บริโภค
- ✅ ไม่ทิ้งยาที่บรรจุภัณฑ์มีการอัดแรงดันในถังขยะทั่วไป เช่น ยาพ่นสำหรับรักษาโรคหอบหืด ยาพ่นแบบสเปรย์สำหรับรักษาอาการปวด เป็นต้น และห้ามทำการเผาทำลาย หรือเจาะตัวภาชนะบรรจุสำหรับพ่น เนื่องจากอาจทำให้เกิดการระเบิดก่อให้เกิดอันตรายได้

เอกสารอ้างอิง :

1. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือสำหรับประชาชน แนวทางการจัดการยาหรือเภสัชภัณฑ์ที่ตกค้างในชุมชน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์ แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ; 2559.
2. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. แนวทางปฏิบัติการจัดการของเสียทางการแพทย์ที่เป็นสารเคมี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรกราฟิกแอนด์ดีไซน์ ; 2560

ผู้จัดทำบทความ : ญ.ธมลวรรณ ผลประเสริฐ E-mail : vck_rx@hotmail.com

ดาวน์โหลดข่าวสารนี้
ที่ QR CODE ด้านล่างค่ะ



กองเภสัชกรรม สำนักงานฯ กรุงเทพมหานคร ๓๒๐ ม.๖ ซ.เคหะชุมชนท่าทราย แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทร. ๐ ๒๕๔๐ ๘๗๘๒ ต่อ ๓๐๓, โทรสาร ๐ ๒๕๔๐ ๖๘๔๒





ข่าวสาร ด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ



ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒๓๑ ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

อย่าหลงเชื่อโฆษณาเครื่องสำอางเกินจริง

เครื่องสำอาง หมายถึง วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ถู นวด โรย พ่น หยอด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใด กับส่วนภายนอกของร่างกายมนุษย์ และให้หมายความรวมถึงการใช้กับฟันและเยื่อในช่องปากโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสะอาด ความสวยงาม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะที่ปรากฏหรือระงับกลิ่นกายหรือปกป้องดูแลส่วนต่าง ๆ นั้นให้อยู่ในสภาพดี และรวมตลอดทั้งเครื่องประพินต่างๆ สำหรับผิวด้วย แต่ไม่รวมถึงเครื่องประดับและเครื่องแต่งตัว ซึ่งเป็นอุปกรณ์ภายนอกร่างกาย

ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อร่างกายเพียงแต่ผิวภายนอกนั้น ไม่สามารถดูดซึมถึงผิวชั้นในได้ และไม่มีผลเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง หรือการทำงานของร่างกาย แต่ปัจจุบันยังพบเห็นข้อความโฆษณาเครื่องสำอางที่อวดอ้างเกินจริงหลายลักษณะ โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต



อันตรายที่อาจได้รับจากผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่โฆษณาเกินจริง

ไฉ่ฮวดว่า “รักษาสิว ฝ้า ทำให้หน้าขาวเห็นผลทันใจ” มักกล่อมผสมสารห้ามใช้ ได้แก่

- สารประกอบของปรอท ทำให้เกิดการแพ้ เกิดพิษสะสมของสารปรอท ทางเดินปัสสาวะอักเสบ และไตอักเสบ
- สารไฮโดรควิโนน ทำให้เกิดการระคายเคือง เกิดจุดด่างขาวที่หน้า ผิวหน้าดำ เป็นฝ้าถาวร รักษาไม่หาย
- กรดเรติโนอิก (กรดวิตามินเอ) ทำให้หน้าแดง แสบร้อนรุนแรง ผิวหน้าลอกอย่างรุนแรง และเป็นอันตรายต่อทารกในครรภ์

ตัวอย่างโฆษณาเครื่องสำอางเกินจริง ได้แก่

- ลดสิว ฝ้า ผิวหน้าขาว เห็นผลใน 3 วัน
- ช่วยแก้ปัญหามารู่วาง ผอมบาง ชะลอการเกิดผมหงอก
- ฟันฟูการแข็งตัวของอวัยวะเพศชาย
- เจล/ครีมกำจัดเซลล์ผิว ไขมันส่วนเกินตามร่างกาย
- ยับยั้งการเกิดแผลเป็นชนิดคีลอยด์
- กระชับช่องคลอด รีแพร์ ช่องคลอดที่ฟิต
- ปกป้องผิวจากโรคผิวหนัง ผด ผื่นคัน ช่วยฆ่าเชื้อ แบคทีเรีย เชื้อรา กลาก เกลื้อน

เอกสารอ้างอิง: กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค. คิดก่อนเชื่อ โฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

[แผ่นพับ]. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ผู้จัดทำบทความ: ภญ. ณัฐสินี วิสุทธิกุล Email: vck_rx@hotmail.com

ดาวน์โหลดข่าวสารนี้
ที่ QR CODE ด้านล่างค่ะ



กองเภสัชกรรม สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ๑๒๐ ม.๖ ซ.เคหะชุมชนท่าทราย แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๘๗๘๒ ต่อ ๓๐๓, โทรสาร ๐ ๒๕๘๐ ๖๘๔๒

